Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та публічного управління (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Гарант освітньої програми

Ірина ДАВИДОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)
«31» серпня 2026 р.

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління економічним розвитком та інноваціями (КР)

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
(шифр і найменування галузі знань)

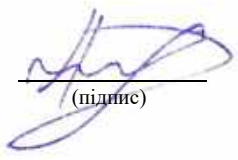
Спеціальність: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізацією С1.01 Економіка)
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: SMART-економіка
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силабус введено в дію з 01.09.2026

Харків – 2026 р.

Розробник: доц. кафедри 601, доц., к.е.н. Олександр ПОПОВ
(посада, науковий ступінь і вчене звання, ім'я та прізвище) (підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки та публічного управління (№ 601)

Протокол № 1 від «31» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри

д-р. наук з держ. упр., проф. Вікторія ШВЕДУН
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6 Ярослава ЧОРНА
(підпис) (ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: Попов Олександр Сергійович

Посада: доцент кафедри економіки та публічного управління (№ 601)

Науковий ступінь: канд. екон. наук

Вчене звання: доцент

Перелік дисциплін, які викладає:

- *Економіка підприємства*
- *Розвиток економічного та управлінського світогляду*
- *Потенціал і розвиток підприємства*
- *Діагностика та прогнозування економічного розвитку*

Напрями наукових досліджень:
моделі і показники прогнозування ймовірності банкрутства підприємств, узагальнюючі показники економічної ефективності діяльності підприємств

Контактна інформація: o.popov@khai.edu

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	*Денна, заочна*
Семестр	2
Мова викладання	Українська
Тип дисципліни	*Обов'язкова*
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	*денна*: 2 кредитів ЄКТС / 60 годин (24 аудиторних, з яких: лекції – 0, практичні – 24; СРЗ – 36); *заочна*: 5 кредитів ЄКТС / 150 годин (4 аудиторних, з яких: лекції – 2, практичні – 2; СРЗ – 56)
Види навчальної діяльності	Практичні заняття, самостійна робота
Види контролю	Семестровий контроль – диф. залік
Пререквізити	*Управління економічним розвитком та інноваціями*
Кореквізити	–
Постреквізити	*Кваліфікаційна робота магістра*

3. Мета та завдання навчальної дисципліни, переліки компетентностей та очікуваних результатів навчання

Мета – закріплення студентами знань і навичок в сфері управління потенціалом і економічним розвитком підприємства, оволодіння методологією розрахунків і прийняття рішень для практичної діяльності.

Завдання:

- за допомогою системи фінансово-економічних показників конкретного підприємства описати його поточне економічне становище;
- запропонувати дії для подальшого ефективного управління його економічним розвитком.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність:

Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі і проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

- ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК5. Здатність працювати в команді.
- ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Фахові компетентності

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

- СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково- аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.
- СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.
- СК5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.
- СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.
- СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.
- СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
- СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.

- СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

Програмні результати навчання:

- ПРН2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
- ПРН3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.
- ПРН4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.
- ПРН5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.
- ПРН7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.
- ПРН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
- ПРН9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.
- ПРН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.
- ПРН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.
- ПРН12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб’єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики
- ПРН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.
- ПРН15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.

4. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1
Змістовний модуль 1.

Курсова робота з навчальної дисципліни «Управління потенціалом і розвитком підприємства»

Анотація: Виконання курсової роботи такої структури: Вступ. Загальна інформація про підприємство. Аналіз фінансово-економічних показників діяльності підприємства. Запропоновані заходи із забезпечення економічного розвитку підприємства.

Теми практичних занять: Загальне уявлення про курсову роботу. Вибір варіанта, підприємства. Необхідна загальна інформація про підприємство. Методики розрахунку і аналізу фінансово-економічних показників діяльності підприємства. Рекомендації з висновків з курсової роботи. Оформлення курсової роботи.

Самостійна робота здобувача освіти: Зібрання вихідних даних. Розрахунок необхідних показників. Наочне зображення отриманих даних за допомогою таблиць та рисунків. Формулювання висновків з проведеної роботи. Компонування пояснювальної записки курсової роботи. Оформлення курсової роботи згідно зі стандартами. Формування питань до викладача.

5. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом.

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові; перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок, усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи з осмислення й засвоєння нового матеріалу.

7. Методи контролю

Підсумковий (семестровий) контроль (диф. залік).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Таблиця 8.1 – Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти за виконання курсової роботи

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
0…70	–	0…30	100

За результатами захисту курсової роботи здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Таблиця 8.2 – Шкали оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, **диференційний залік**	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Критерії оцінювання роботи здобувача освіти протягом семестру:

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Своєчасно здати курсову роботу за затвердженою лектором тематикою.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо знати основні категорії та методи дослідження управління економічним розвитком підприємства (результати інвестування, рентабельність, фінансовий та операційний важелі). Своєчасно здати курсову роботу за затвердженою лектором тематикою, що переважно відповідає стандартам оформлення.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо теорії та практики управління економічним розвитком підприємства. Своєчасно здати курсову роботу за затвердженою лектором тематикою, що повністю відповідає стандартам оформлення.

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач, або використовується процедура, визначена у Положенні про академічну доброчесність.

Дотримання вимог академічної доброчесності. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених Кодексом академічної доброчесності

та забезпечення її дотримання Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут». Очікується, що роботи здобувачів освіти будуть їх оригінальними дослідженнями або міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчестності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються Кодексом етики в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут».

10. Методичне забезпечення

Посилання на курс у системі дистанційного навчання Ментор: https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=5782

11. Рекомендована література

Базова

1. Економіка підприємства : навч. посіб. / Є. М. Ігнатова, О. С. Попов, І. В. Бєднов ; М-во освіти і науки України, Харк. ін-т упр. Х. Слово, 2014. 292 с.
2. Фінансовий менеджмент : підруч. для студентів вищ. навч. закл. : гриф МОН України / В. П. Мартиненко, Н. І. Климаш, К. В. Багацька, І. В. Дем'яненко ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т харч. технологій ; за заг. ред. Т. А. Говорушко. Львів. Магнолія, 2018. 344 с.
3. Інноваційний розвиток підприємства : підручник / за заг. ред. П. П. Микитюка. Тернопіль : Західноукраїнський національний університет, 2023. 320 с.
4. Моделі та методи стратегічного управління розвитком підприємства : монографія / В. В. Москаленко, М. Д. Годлевський. Харків : Видавництво «Точка», 2018. 208 с.
5. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник / М. П. Бутко, І. М. Бутко, М. Ю. Дітковська та ін. ; за заг. ред. М. П. Бутка. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 480 с.

Допоміжна

1. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. Л. Л. Ковальської, І. В. Кривов'язюка. Київ : Кондор-Видавництво, 2020. 700 с.
2. Економіка підприємства : підручник / І. М. Бойчик. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.

3. Стратегічне управління : навч. посіб. / В. О. Могилко, І. А. Дмитрієв, Р. В. Сагайдак-Нікітюк, І. Ю. Шевченко, О. А. Ященко. Харків : ХНАДУ, 2016. 252 с.

4. Антикризове управління підприємством : навчальний посібник / С. Ф. Смерічевський, І. В. Кривов'язюк. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 396 с.

5. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства) : навч. посіб. у питаннях і відповідях / Л. С. Шевченко. Харків : Право, 2022. 312 с.

6. Стратегічний менеджмент : підручник / О. М. Сумець. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.

7. Економічна діагностика : підручник / В. Л. Дикань, І. В. Токмакова, В. О. Овчиннікова та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 284 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Електронний ресурс: Державна служба статистики України http://www.ukrstat.gov.ua/

2. Електронний ресурс: Єдиний інформаційний масив даних про емітентів цінних паперів https://www.smida.gov.ua/

3. Електронний ресурс: Науково-технічна бібліотека ХАІ https://library.khai.edu/

4. Електронний ресурс: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua

5. Електронний ресурс: Національний банк України https://www.bank.gov.ua

6. Електронний ресурс: Звітність українських підприємств https://zvitnist.com/